

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.169/2020/15.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. év február hó 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A pénzmosás bűntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 11.B.1171/2018/16-I. számú ítéletét Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben hatályon kívül helyezi és a pénzmosás bűntette (Btk. 399.§ (2) bekezdés a/ pont és (4) bekezdés b/ pont) miatt indult büntetőeljárást megszünteti.

Az elsőfokú ítéletet Terhelt2 II. rendű, Terhelt8 VIII. rendű és Terhelt9 IX. rendű vádlottal szemben megváltoztatja.

Terhelt2 II. r. vádlott terhére rótt pénzmosás bűntettét folytatólagosan elkövetett kísérletként minősíti.

Terhelt8 VIII. rendű és Terhelt9 IX. rendű vádlott terhére rótt pénzmosás bűntettét a Btk. 399.§ (4) bekezdés a/ pont I. fordulata és (5) bekezdése szerint minősíti, amelyet Terhelt9 IX. rendű vádlott folytatólagosan követett el.

Terhelt8 VIII. rendű és Terhelt9 IX. rendű vádlott esetében a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre mérsékli.

Az elsőfokú eljárás során Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában felmerült 73.365 (hetvenháromezer-háromszázhatvanöt) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt2 II. rendű, Terhelt8 VIII. rendű és Terhelt9 IX. rendű vádlottal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 21.600 (huszonegyezer-hatszáz) forint bűnügyi költséget Terhelt9 IX. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen Terhelt1 I. rendű vádlott és védője a kihirdetéskor, valamint az I. rendű vádlott vonatkozásában az ügyész a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül fellebbezhet, Terhelt2 II. rendű, Terhelt8 VIII. rendű és Terhelt9 IX. rendű vádlottal vonatkozásában további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2019. év július hó 3. napján kihirdetett 11.B.1171/2018/16-I. számú ítéletével Terhelt1 I. rendű vádlott bűnösségét pénzmosás bűntettében (Btk. 399. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont) állapította meg.

[2] Ezért 2 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az őrizetben töltött idő beszámításáról a kiszabott büntetésbe, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, és a bűnügy költség viseléséről.

[3] Terhelt2 II. rendű vádlott bűnösségét pénzmosás bűntettében (Btk. 399. § (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont) állapította meg.

[4] Ezért 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az őrizetben töltött idő beszámításáról a kiszabott büntetésbe, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, vagyoneklkobzásról, a lefoglalásról és a bűnügy költség viseléséről.

[5] Terhelt8 VIII. rendű vádlott bűnösségét pénzmosás bűntettében (Btk. 399. § (2) bekezdés a) pont) állapította meg.

[6] Ezért 2 év – végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett – utólagos végrehajtás esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és a bűnügy költség viseléséről.

[7] Terhelt9 IX. rendű vádlott bűnösségét pénzmosás bűntettében (Btk. 399. § (2) bekezdés a) pont) állapította meg.

[8] Ezért 2 év – végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett – utólagos végrehajtás esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, és a bűnügy költség viseléséről.

[9] Az elsőfokú ítélet Terhelt10 X. rendű vádlottal szemben a kihirdetés napján jogerőre emelkedett.

[10] A Fővárosi Törvényszék 11.B.552/2018/6-II. számú, 2018. október 5. napján meghozott és október 10. napján jogerős – azonos vádirattal érintett – ítélete marasztaló rendelkezést tartalmazott pénzmosás büntette tekintetében terhelt5 V. rendű, terhelt6 VI. rendű és terhelt7 VII. rendű vádlottal szemben.

[11] A Fővárosi Törvényszék 11.B.1171/2018/4-I. számú, 2018. november 21. napján meghozott és jogerős – ugyancsak azonos váddal érintett – ítélete pénzmosás büntette miatt Terhelt3 III. rendű és Terhelt4 IV. rendű vádlottal szemben fejezte be az eljárást, szintén elítéléssel.

[12] A jelen felülbírálattal érintett elsőfokú ítélet ellen az I. rendű, a II. rendű, a VIII. rendű és a IX. rendű vádlott a felmentése érdekében fellebbezett, az I., II., VIII. rendű vádlott védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése, és a vagyonek kobzás mellőzése végett, míg a IX. rendű vádlott védője felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítés érdekében jelentett be perorvoslatot.

[13] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.562/2020/2. számú átiratában az elsőfokú ítélet jogi minősítésének megváltoztatását, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Az ügy teljes körű felbírálására tanácsülés kitűzését indítványozta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartva kellően felderített és megalapozott tényállást állapított meg, amelyet megfelelően megindokolt. A megalapozott tényállás a felülbírálat alapja, ezért a bizonyítékok értékelését támadó és a felmentésre irányuló fellebbezések nem vezethetnek eredményre.

[14] Az ügyészi átirat tartalma szerint az elsőfokú bíróság figyelmét elkerülte, hogy az I. rendű és a II. rendű vádlott a terhére rótt bűncselekményt folytatólagosan követte el, ahogy az is, hogy a II. rendű vádlott esetében a folytatólagos pénzmosás kísérleti stádiuma valósult meg. Azt is kifejtette, hogy az egymásra épülő láncolatosságot megalapozza I., II., VIII., és IX. rendű vádlott társtettesi minőségét.

[15] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását indítványozta akként, hogy az I. rendű és II. rendű vádlott a pénzmosást társtettesként és folytatólagosan, a II. rendű vádlott kísérletként valósította meg, míg a VIII. és IX. rendű vádlott társtettségben.

[16] A Fővárosi Ítéltábla tanácsülésre tűzte az ügyet, majd az I., II., és VIII. rendű vádlott védőjének kérelmére nyilvános ülés tartott.

[17] A nyilvános ülést megelőzően a törvény által előírt határidőben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem nyújtották be a védők a fellebbezésük írásbeli indokolását.

[18] A IX. rendű vádlott védője 2021. február 22. napján érkezett fellebbezési indokolásában védence felmentését indítványozta, mivel álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan és a bűnösségre vont következtetés nem nyert kellő alátámasztást az indokolásban. Kifejtette, hogy védence nem végzett pénzügyi műveletet, a nyomozó hatóság pedig nem derítette fel az alaphűncselekményt. Kifogásolta az előzetes mentesítés mellőzésének helyességére vonatkozó ügyészi indokolás tartalmát is.

[19] Az I., II. és VIII. rendű vádlott védője a nyilvános ülés reggelén nyújtotta be fellebbezésének indokolását és orvosi dokumentációt is becsatolt.

[20] E védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a bejelentett fellebbezését módosított tartalommal tartotta fenn. Már nem vitatta a védencei bűnösségét, az eshetőleges szándékkal történő elkövetést indokoló elsőfokú ítéletet elfogadta. A fellebbezését a vádlottak büntetésének enyhítése, I. rendű és II. rendű vádlottal szemben a büntetés végrehajtásának felfüggesztése, és II. rendű vádlottal szemben a vagyonelkobzás mellőzése végett tartotta fenn, továbbá osztotta az ügyészi indítványt a II. rendű vádlott bűncselekményének kísérleti szakban való megrekedésének megállapítását illetően. A büntetés enyhítése körében a jelentős időmúlásra, az eshetőleges szándéokra, a II. rendű vádlott cselekményének kísérleti stádiumára, az I. rendű és II. rendű vádlott egészségromlására hivatkozott. Vitatta a bűncselekmény elszaporodottságát, mivel álláspontja szerint kétszer annyi orvhalászat miatt került sor elítélésre abban az időben, mint ahány büntetőeljárás zárult marasztalással pénzmosás miatt. Kiemelte, hogy a vádlottak szegény emberek, ezért nagy volt a könnyű pénzszerezés csábítása. Végezetül utalt arra is, hogy az I. rendű vádlott büntetlen előéletű, mivel az új elítélés korábbi elkövetésért kiszabott szankció.

[21] A IX. rendű vádlott védője fenntartotta a felmentés végett előterjesztett perorvoslatát, és annak indokait az írásban benyújtottal egyezően tartotta fenn.

[22] A nyilvános ülésen jelen lévő I. rendű, II. rendű és VIII. rendű vádlott az utolsó szó jogán megbánásának adott hangot és beismerték bűnösségüket.

[23] A IX. rendű vádlott nem jelent meg a nyilvános ülésen, de idézése szabályszerű volt, ezért nem volt akadálya az eljárási cselekmény megtartásának.

[24] Az Ítéltábla által beszerzett erkölcsi bizonyítvány nem jelezte az I. rendű vádlott védője által bejelentett jogerős elítélést, ezért a másodfokú bíróság rövid úton intézkedett új erkölcsi bizonyítvány, majd annak adatai alapján a jogerős ítélet beszerzése iránt. Mivel a nyilvános ülés a vádlottak személyi körülményeinek tisztázását is célozza, az e körben való eljárás nem jelenti bizonyítás felvételét, így nem kellett az ügyet tárgyalásra utalni.

[25] Az ítéltábla a fentiekkel összhangban ismertette a Fővárosi Törvényszék 14.B.1177/2017/355. számú, 2021. január 6. napján meghozott és azon a napon jogerőre emelkedett ítéletét. Ebben Terheltl XIII. rendű vádlott bűnösségét a Btk. 399. § (2) bekezdés a) pontja szerinti pénzmosás büntetében állapította meg. Ezért 1 év 4 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

[26] Az ítélet tényállása szerint Terheltl az általa 2012. óta használt bank8 Bank HU67 10700567-67511019 51100005 számú bankszámlájának hozzáférést biztosító adatait maga bocsátotta egy nigériai származású, a pénzmosás szervezői közé tartozó bűntársa rendelkezésére annak tudatában, hogy arra bűncselekményekből származó pénzösszeget fog irányítani az ismeretlen nigériai személy, illetve társai. A vádlott vállalta, hogy ezeket az összegeket felveszi és az átutalt pénzből való részesedés fejében a megbízója részére átadja. A vádlott számlájára 2015. április 1. napján 4 millió forint került jóváírásra, amelynek érkezéséről a vádlott az ismeretlen megbízótól előzetesen értesült. A kapott instrukcióknak megfelelően a jóváírás napján 2015. április 1-jén a vádlott a pénzből 3,5 millió forintot három külön pénztári kifizetéssel a bank8 bank budapesti bankfiókjaiban felvette, 463 ezer forintot pedig négy további tranzakcióval különböző budapesti ATM automatókból vett fel. A felvett készpénzt – ismeretlen összegű jutaléka levonása mellett – átadta megbízójának.

[27] Az ítélet ismertetését követően a nyilvános ülésen senki nem kívánt észrevételt tenni.

[28] A fellebbezések tartalmára, illetve a személyi és tárgyi összefüggésre figyelemmel a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (1), (4) és (5) bekezdésére figyelemmel teljeskörű.

[29] A fellebbezések részben és másként voltak alaposak.

[30] Az ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a törvényszék eljárása megfelelt-e a perrendi rendelkezéseknek. A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. A Be. 607. § (1) és a 608. § (1) bekezdésében felsorolt – az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezető – eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt.

[31] Az elsőfokú eljárásban az eljárási szabályokat betartva folytatta le az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást, a vádlottak és a tanú figyelmeztetése szabályszerűen megtörtént, a releváns okiratok tartalmát a tárgyalás során az elsőfokú bíróság ismertette. A beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően minden részletre kiterjedően alaposan megindokolta, hogy melyik bizonyítékot miért fogadott el, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről a büntetőügy fő- és részletkérdései vonatkozásában is számot adott, indokolási kötelezettségének eleget tett.

[32] A törvényszék az elsőfokú ítélet tényállását a vádlottak bűnösségükre vonatkozó tagadásával szemben főként a tárgyalás anyagává tett okirati bizonyítékok összességének mérlegelésével, illetve a személyei bizonyítás adatai alapján állapította meg. A tevékenysége a másodfokú bíróság számára minden elemében meggyőző volt.

[33] Nem osztotta a másodfokú bíróság a IX. rendű védő fellebbezésének hivatkozásait. Az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette ítéletében, hogy a vádlottat miért nem fogadta el szavahihetőnek, miként és milyen körben cáfolták meg sorra az állításait az okirati bizonyítékok, és az ítélet rámutatott vallomásának következetlen, ellentmondó jellegére is. Az elsőfokú bíróság mérlegelése logikus, minden tekintetben megfelel az észszerű gondolkodás szabályainak.

[34] A törvényszék helyes és irányadó tényállást állapított meg, amely megalapozott volt és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[35] Az ítélet történeti tényállásának helyessége mellett a fentebb írtak szerint az I. rendű vádlott korábbi elítélése kapcsán új helyzet bontakozott ki a másodfokú felülbírálatban.

[36] A 6/2009. Büntető jogegységi határozat fejt ki a bűncselekmény egységébe tartozó cselekmény elbírálására és az egységébe tartozó részcselekménnyel kapcsolatos vádemelés,

illetve perújítás lehetőségére vonatkozó szabályokat. E szerint amennyiben a bíróság a vád tárgyává tett és a bűncselekmény egységébe tartozó cselekményt jogerősen elbírálta, határozata e bűncselekmény tekintetében res iudicata-t eredményez.

[37] A jelenleg hatályos Be. 4. § (3) bekezdése szerint büntetőeljárás nem indítható, illetve a megindult büntetőeljárást meg kell szüntetni, ha az elkövető cselekményét már jogerősen elbírálták, kivéve a rendkívüli perorvoslati eljárások és egyes különleges eljárások esetén.

[38] Az I. rendű vádlott terhére rótt pénzmosási cselekmény a jelen ügyben való érdemi felülbírálat esetén a folytatólagosság törvényi egységébe tartozik, ahogy arra helyesen az ügyészi indítvány is utalt.

[39] Ebből következően az I. rendű vádlottal szemben nem állnak fenn az eljárás folytatásának feltételei a következők szerint.

[40] Terhelt1-t jogerősen elítélte a Fővárosi Törvényszék a 2015. április 1. napján elkövetett pénzmosás miatt 2021. január 6. napján. A jelen másodfokú eljárásban felülbírálat alapját képező folytatólagos pénzmosás irányadó tényállása értelmében e vádlott 2015. május 12. napján nyitott újabb három bankszámlát és adta át annak adatait az ismeretlen nigériai megbízónak, majd a 2015. június 3. napján a számláján jóváírt összegekre még azon a napon pénzfelvételeket, illetve tovább utalásokat hajtott végre.

[41] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a korábbi elítélés tárgya a folytatólagosság törvényi egységébe tartozó első részcsselekmény miatt történt, így az azt követő részcsselekmények elbírálása nem történhet meg külön eljárásban, azokat egységesen kell elbírálni a jogegységi határozatban írt perújítás keretében.

[42] A jogegységi tanács kiemelte, hogy a természetes egységnek az a feltétele, hogy a részcsselekmények azonos törvényi tényállásba illeszkedjenek, azonos legyen a sértettjük és bár önmagukban is megvalósítanak bűncselekményt, az egymást megszakítás nélkül követő tevékenység sorozat összességében is csak egy törvényi tényállást merítsen ki.

[43] Ugyanezt az álláspontot foglalja el az EBD2017.B.13. sz. döntés. Amennyiben a bíróság a vád tárgyává tett és a bűncselekmény egységébe tartozó cselekményt jogerősen elbírálta, határozata e bűncselekmény tekintetében res iudicata-t eredményez. Erre figyelemmel az olyan részcsselekményt, amely a már elbírált bűncselekmény egységébe tartozik, azonban nem képezte a jogerős határozatban megállapított tényállás részét, nem lehet önállóan elbírálni; ilyenkor perújításnak lehet helye.

[44] Mivel az I. rendű vádlott 2015. április 1. napján elkövetett pénzmosási cselekményét már jogerősen elbírálták, ezért annak a folytatásában való folyamatos megállapodás, a következő hónapban megnyitott újabb három bankszámla, majd a két hónappal később megvalósított újabb pénzmosás (és annak további folytatása) megvalósítja a Btk. 6. § (2) bekezdése szerinti folytatólagos elkövetést, amely kizárja a külön eljárásban való elbírálást. Folytatólagosan az követi el a bűncselekményt, aki egységes akaratelhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként többször követ el. E három feltétel egyidejű fennállása pedig adott.

[45] Mivel a pénzmosás nem a vagyoni viszonyokat védi, hanem részben a szervezett bűnözés elleni küzdelem érdekében, részben a pénzintézetek törvényes működése végett kapott büntetőjogi védelmet, ezért lényegében nincs konkrét sértettje. A bűncselekmények konkrét sértettjei pedig az alaphűncselekmény sértettjei, akik itt közvetlenül nem jelennek meg, a pénzmosás már a sértettek megkárosításán túlmutató törvényi tényállás, amely más jogi tárgyat véd.

[46] Ugyanezt az álláspontot fejti – éppen a jogegységi határozatra hivatkozva – a Kúria a Bpkf.111.169/2016/7. számú végzésében, ahol a Szegedi Ítéltábla perújítási indítványát elutasító végzését megváltoztatta, a perújítást elrendelte és az alapűgyben a terhelttel szembeni elűrást annak hatályon kívül helyezése mellett megsűntette az elbírált bűncselekmény folytatólagosság törvényi egységébe való tartozása okán.

[47] A Kúria Bhar.III.47/ 2014/3. számű határozatában még a harmadfokű elűrás kapcsán is elvi szintén állapította meg, hogy amennyiben a folytatólagosság egységébe tartozó részűcselekmények miatt külön vádiratokkal, különböző időpontokban és különböző bíróságok előtt történt a vádemelés, és az ügyek egyesítésére az eltérő elűrási szakaszok miatt sem első- sem másodfokon nem volt lehetőség, a harmadfokű elűrásban a támadott másodfokű, vagy az első-és másodfokű határozat hatályon kívül helyezésével és új elűrásra utasítással kell biztosítani a törvényi egységet alkotó bűncselekmény egy elűrásban való elbírálását, tekintve, hogy a támadott határozat ebben az esetben a harmadfokű elűrásban nem kikűszöbölhetően megalapozatlan.

[48] A Kúria számos határozatában kifejtette, hogy a törvényi egység kizárólag azonos elűvetői magatartási alakzat esetén vonható a folytatólagosság egységébe, és ez a feltétel Terheltl esetében adott volt. A vádlott valamennyi pénzmosási részűcselekményt tettesként követett el, továbbá valamennyi részűcselekmény önmagában is megvalósította a pénzmosást.

[49] Mivel az I. rendű vádlott által elűvetett pénzmosás a fentiek értelmében már jogerősen elbírálásra került, ezért a Be. 567. § (1) bekezdés b) pontja valamint a Be. 607. § (1) bekezdése értelmében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokű ítélet reá vonatkozó részét

hatályon kívül helyezte és a büntetőeljárást megszüntette. E körben az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség az államot terheli a Be. 575. § (1) bekezdése szerint.

[50] A törvényszék a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést a II., VIII. és IX. rendű vádlott bűnösségére és a bűncselekmények jogi minősítése is nagyrészt megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

[51] A IX. rendű vádlott fellebbezés kapcsán rá kell mutatni, hogy a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó dolog megszerzése dolog eredetére, mint objektív tényállási elemre kiterjedő tudat – mint a szándékosság eleme – azt jelenti, hogy az elkövető tisztában van a dolog és valamely más bűncselekmény közötti viszonytal, de nem szükséges a büntetendő alapcselekmény részleteinek ismerete, elegendő az is, ha a dolog – jelen esetben bankszámlára érkező pénzösszeg – büntetendő cselekményből származása a körülmények alapján benne felmerült vagy fel kellett, hogy merüljön, és az elkövetési magatartást ennek ellenére, a büntetendő cselekményből származó dolog megszerzésének lehetőségébe belenyugodva, azíránt közömbösséget tanúsítva valósította meg.

[52] A vádlott terhére rótt ún. „statikus pénzmosás" nem célzatos bűncselekmény, azaz az elkövetőnek nem célja az eredet elleplezése, az elkövető tudata csupán arra terjed ki, hogy a dolog bűncselekményből származik, s azt ennek ismeretében szerzi meg.

[53] A statikus pénzmosás megállapításának nem feltétele az alaphűncselekmény miatti jogerős elítélés a dolog más által elkövetett büntetendő cselekményből kell, hogy származzon. Ez összhangban áll az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, Varsóban, 2005. május 16-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2008. évi LXIII. törvény rendelkezéseivel. A törvény 9. cikkelyének 5. pontja szerint minden szerződő fél biztosítja, hogy azzal a bűncselekménnyel kapcsolatos előzetes vagy egyidejű ítélet nem előfeltétele a pénzmosással kapcsolatos ítéletnek. A 6. pont szerint minden szerződő fél biztosítja, hogy a jelen cikk szerinti pénzmosással kapcsolatos elítélés lehetséges, ha bebizonyosodott, hogy a dolog átalakítása vagy átruházása azzal a céllal történt, hogy a dolog jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, hogy az alaphűncselekmény elkövetésében résztvevő személyt segítsék a tettéhez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében, továbbá a dolog valódi természetének, eredetének, helyének, mozgásának, a dologgal történt rendelkezésnek, az azon fennálló jognak vagy tulajdonának eltitkolását vagy leplezését szolgálja. Ha bebizonyosodik, hogy a dolog ilyen alaphűncselekményből származik, a pénzmosás szempontjából nem szükséges az alaphűncselekmény pontos meghatározása, és az sem, hogy az alaphűncselekmény konkrét elkövetője meghatározható legyen.

[54] A Varsói Egyezmény rendelkezéseiből az is következik, hogy a pénzmosás megállapításához a közvetett, csupán a körülményeken alapuló bizonyíték is elég ahhoz, hogy

megtörtént az alapcselekmény. Akár a megtett feljelentés is kellő alapot szolgáltathat annak a következtetésnek a levonására, hogy a pénzösszeg valóban bűncselekményből és nem legális polgári jogi jogügyletből származik. Amennyiben egyértelműen megállapítható, hogy a pénz átutalására a tulajdonos akarata ellenében, a hozzájárulása nélkül került sor, a büntetőjogi következtetés levonható a pénzmosásra.

[55] Amennyiben a rendelkezésre álló bizonyítékok olyan zárt logikai láncot alkotnak, amellyel kapcsolatban ésszerű kétség nem fogalmazható meg, az olyan bizonyosságot eredményez, melynek alapján bizonyítottnak tekinthető az elkövető büntetőjogi felelőssége.

[56] Mindezekre helyesen és törvényesen utalt az elsőfokú bíróság az ítéletében.

[57] A Btk. 7. §-a szerint szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy a körülményekbe belenyugszik. A 8. §-a szerint gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

[58] A pénzmosás szándékos alakzatának megállapításához nem szükséges az egyenes szándék, az, eshetőlegesen szándékkal is megvalósítható. Szándékos elkövetéshez tehát elegendő, ha az elkövetés körülményéből adódóan az elkövető tudata átfogja annak reális lehetőségét, hogy a dolog bűncselekmény elkövetéséből származik, és cselekményét e felismerés ellenére, az iránt közömbösen valósítja meg.

[59] Az ügyészi átirat tartalmát a jogi minősítés körében annyiban osztotta a másodfokú bíróság, hogy a folytatólágosság feltételi fennállnak. I. rendű vádlott kapcsán a fentiekben ezt már fentebb kifejtette az ítélet. Ugyanez állapítható meg a II. és a IX. rendű vádlott esetében is. Mindketten több bűncselekményből származó pénzösszeget, rövid időközönként szereztek meg, a számlanyitásnak megfelelő egységes akaratelhatározással.

[60] Erre figyelemmel a rendelkező rész szerint megállapította a Fővárosi Ítéltábla a vádlottak terhére a folytatólágos elkövetési magatartást.

[61] Hasonlóan osztotta az Ítéltábla az ügyészi átirat II. rendű vádlott elkövetési magatartásának kísérletként való értékelését. E vádlott a 7.2 tényállási pontban írt cselekménye esetén 9,8 millió forint elkövetési értékre valósította meg a pénzmosás befejezett alakzatát, míg a 6. tényállás szerint 183,5 millió forintba a pénzmosást csak megkísérelte, de őrizetbe vétele megakadályozta a pénzösszeg kívánt megszerzésében. Mivel a két

bűncselekmény eltérő értékkategóriába esik a súlyosabb bűncselekmény kísérlete magába olvasztja a folytatatlagosság egységébe tartozó kisebb összegű befejezett bűncselekményt, ezért a különösen nagy értékre elkövetett pénzmosás kísérlete a helyes jogi minősítés.

[62] Ellenben nem osztotta a másodfokú bíróság a társtettség megállapítására irányuló fellebbviteli ügyészi indítványt. Az indítvány nem fejti ki részletesen az ezzel kapcsolatos álláspontját, mindössze a láncolatos elkövetésre hivatkozik.

[63] A láncolatos elkövetés a lopás tényállásánál ismert, amikor az elvétel és elvitel fogalma elkülönül. A lopás akkor válik befejezetté, ha a sértett rendelkezési köre alól kikerül a tőle elvett dolog. A láncolatnál az elkövetők tovább adják az elvett dolgot, az lényegében birtokból birtokba vándorol, de mindaddig nem lesz befejezett a lopás bűncselekménye, hanem kísérleti szakban marad, amíg a sértett visszavételi lehetősége véglegesen meg nem hiúsul.

[64] Pénzmosás esetében a törvényi tényállásban megfogalmazott magatartás kifejtésével befejezetté válik a bűncselekmény, és nem akkor ér véget, amikor az ismeretlen megbízó részére átadják a bankszámláról felvett pénzt. A bankszámláról való megszerzés a másodfokú bíróság álláspontja szerint jelentheti a pénz felvételét, vagy annak más számlára/ számlákra való utalását legyen az az elkövető saját eltérő bankszámlája vagy harmadik személy/személyek számlája/számlái. Amikor az elkövetőnek átutalt és bűncselekményből származó pénzt az elkövető számláján a bank jóváírja és azzal az elkövető sikerrel rendelkezik akár azonnali pénzfelvétel formájában, akár később automatából vagy más bankfiókból való felvétel útján, akár más saját vagy idegen számlára utalással a bűncselekmény befejezetté válik.

[65] A befejezett bűncselekményhez pedig nem kapcsolódhat társtettesi magatartás. A következő elkövetői magatartás a következő elkövető részéről önálló tettesség lesz. A társtettség megállapításához az egységes akaratelhatározás nem elegendő, ahhoz a közös elkövetés is szükséges. Hiába tudják az elkövetők, hogy mindannyian pénzmosást végeznek, ha nem tudják az elkövetési magatartást közösen megvalósítani. Minden elkövető csak a saját számlájához fér hozzá, a bűncselekményből származó pénz hozzá érkezik meg és ő dönti el, hogy azzal miként rendelkezik. A sorban következő elkövető akkor tud kapcsolódni a pénzmosáshoz, ha az ő számláján is jóváírják az összeget, amikor az első elkövető elkövetői magatartását már kifejtette, így a bűncselekményt a maga részéről befejezte. Az már nem tartozik a törvényi tényálláshoz, hogy a megszerzett pénzzel mit fog csinálni, eljár az előzetes megbeszélés szerint, vagy azzal másként rendelkezik.

[66] Az első elkövető magatartásának büntetőjogi megítélése, így például akár az elkövetői alakzata sem függhet attól, hogy a következő számlatulajdonos miként fog eljárni. Ebből is következik, hogy a társtettesi magatartás nem függhet attól, hogy egy másik elkövető miként jár el, hogy viszi véghez a bűncselekményt. Megtörténhet, hogy meggondolja magát,

és a számlára érkezett pénzzel nem rendelkezik, megtörténhet, hogy nem az eredeti megegyezés szerint utal tovább, megtörténhet, hogy pl. több személynek utal, vagy éppen nem jut hozzá, mert a bank leleplezi a tevékenységét. Ilyen esetekben teljesen véletlenszerű lenne, hogy ki lesz az első elkövetett bűncselekmény társtettes, hányan lesznek társtettesek, lesznek-e társtettesek, az elkövetők egyáltalán ismerik-e egymást, milyen bűncselekményi alakzat valósul meg stb., amely nem értelmezhető.

[67] Ezek a feltételezett körülmények is alátámasztja a bűncselekmény befejezésének időpontjára vonható következtetést.

[68] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzmosásnak a bankszámláról való megszerzéssel történő elkövetési fordulata esetében csak a bankszámla társtulajdonosa lehet társtettes, de ő is csak az elkövetési magatartásától függően.

[69] A fenti körben nincs kimunkált bírói gyakorlat, és a vádemelés, illetve a vádhatósági indítványok sem következetesek és egységesek.

[70] A másodfokú bíróság társtettség körében kifejtett álláspontja a dogmatikai elveknek megfelel, annak megtörését a pénzmosás törvényi tényállásának értelmezése jelentheti, amelyre ugyancsak nincs bírói gyakorlat. A befejezett alakzat, amely a kommentár szűkszavú megjegyzése szerint is befejeződik bármely elkövetési magatartás kifejtésével ott szenved csorbát, hogy ezzel a már mosott pénz is újra és ismételtén moshatóvá válik. Ezt viszont a törvényi tényállás nem zárja ki, sőt az új 2021. január 1. napjától hatályos szabályozás az gazdaság jellegű magatartások e tényállásban való szabályozásával lényegében lehetővé teszi.

[71] A fent kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság nem állapította meg a vádlottak társtettségben való elkövetését.

[72] A VIII. rendű és a IX. rendű vádlott esetében az elkövetési érték 50 millió forint alatt marad. Az elbíráláskor hatályos anyagi jogi szabályok erre az elkövetési értékre enyhébb büntetési tételkeretet határoznak meg, ezért a Btk. 2. § alkalmazásával indokolt e vádlottakkal szemben a pénzmosás új, 2021. január 1. napjától hatályos szabályainak alkalmazása. E szerint a korábbi 1 évtől 5 évig terjedő büntetési tételkeret – amelynek középértéke 3 év – alsó határa 3 hónapra csökkent a felső tétel változatlanul hagyása mellett. Erre figyelemmel e vádlottak cselekménye a Btk. jelenleg hatályos szabályozása szerinti a 399. § (4) bekezdés a/ pont I. fordulata és (5) bekezdése szerint minősül.

[73] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta, az ítéletben felsorolta és nagyrészt a súlya szerint értékelte. Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta is bekövetkezett időmúlásra figyelemmel a szabadságvesztés felfüggesztése próbaidejének maximuma már eltúlzott a VIII. és IX. rendű vádlottal szemben, ezért azt mérsékelte az Ítéltábla. A kiszabott büntetések viszont minden vádlottal szemben tettarányosak, megfelelően kifejezik a bűncselekmény tárgyi súlyát, a büntetési tételkerettel fenyegetettséget és az időmúlás miatt törvényesen maradnak a középérték alatt. A kiszabott büntetések mértéke megfelel a kialakult bírói gyakorlatnak és az ítélet belső arányainak is.

[74] Nem fogadható el az a védelmi hivatkozás, hogy a vádlottak szegény emberek és ezért jelentett nagy csábítást a könnyű pénzszerzés, mivel például a II. rendű esetén a majdnem 200 millió forintot közelítő elkövetési érték éppen az előzőek okán számára olyan rendkívüli mértékű, amely alapos megfontolást és átgondolást igényelt az elkövetésben való megállapodás előtt. Ha pedig ennek ellenére vállalta, tudata átfogta annak következményeit is, hogy milyen szankcióval járhat a bűncselekmény elkövetésével járó lebukás. Nem enyhítő körülmény a nem megfelelő anyagi helyzet, ha az elkövetési értékhez képest igen csekély összegért az elkövető közreműködik abban, hogy számára ismeretlen személyt közel 200 millió forinttal megkárosító magatartáshoz a pénzösszeg sorsának bűnös alakításával, a pénzmosás törvényi tényállásába illő magatartásával közreműködik.

[75] Az ügyészi indítvány helyesen érvelt a kötelezően vizsgálandó előzetes mentesítés kérdésével kapcsolatban. A Fővárosi Ítéltábla nem észlelt olyan körülményt, amely az ebben elviekben érintett vádlottakkal szemben erre okot adna. A törvény által előírt érdemesség feltételeit egyáltalán nem észlelte az Ítéltábla, amely tényezők a vádlottak javára figyelembe vehetők azok az enyhítő körülmények sorában nyertek értékelést.

[76] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, így azokat a másodfokú bíróság nem érintette. A II. rendű vádlottal szemben alkalmazott vagyonek Kobzás törvényes, ezért a mellőzésére nem volt törvényes ok és lehetőség.

[77] A másodfokú eljárásban a IX. rendű vádlott védelmében kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget az Ítéltábla megállapította, és döntött annak viseléséről.

[78] A fent részletesen kifejtettek szerint a Fővárosi Ítéltábla az eljárást az I. rendű vádlottal szemben az ítélt dolog okán megszüntette, míg a további vádlottak esetében a jogi minősítés és a felfüggesztés próbaideje kapcsán a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta.

[79] Az I. rendű vádlott esetében az ítélet ellen a másodfellebbezés lehetősége a Be. 615. § (1), (2) bekezdés b) pontja szerint megnyílt.

Budapest, 2021. év február hó 25. napján

Dr. Rédei Géza
Dr. Vincze Piroska

a tanács elnöke
bíró

Dr. Mató Ágnes

előadó bíró

A Fővárosi Törvényszék 11.B.1171/2018/16-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.169/2020/15. számú ítéletében foglalt változás mellett Terhelt2 II. rendű, Terhelt8 VIII. rendű és Terhelt9 IX. rendű vádlottal szemben 2021. év február hó 25. napján jogerős.

Budapest, 2021. év február hó 25. napján

Dr. Rédei Géza

a tanács elnöke